

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Tarım Anlaşması İHRACAT REKABETİ

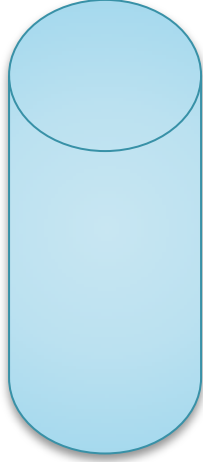
Özge KOTAN

AB Uzman Yardımcısı

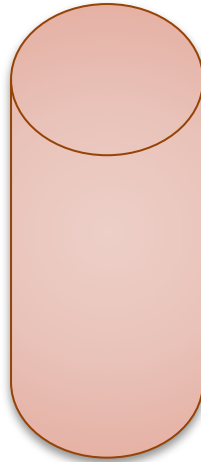
**AB ve Dış ilişkiler Genel Müdürlüğü
Ekonomik ve Teknik İlişkiler Daire Başkanlığı**

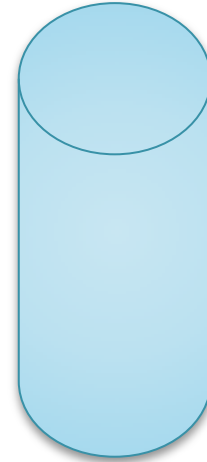
DTÖ TARIM ANLAŞMASI

İç
Destekler

İhracat
Rekabeti

Pazara
Giriş

İhracat Rekabeti

İhracat Sübvansiyonları

Gıda Yardımları

İhracat Kredileri

Kamu Ticari Teşekkülleri

İhracat Sübvansiyonları

- Tarım Anlaşmasında ‘sübvansiyon’ tanımı yer almamaktadır ancak Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler (SCM) Anlaşmasına göre üç durumda sübvansiyonun varlığından söz edebiliriz:
 - 1.Devlet ya da üye ülkede bulunan herhangi bir kamu organı tarafından finansal bir katkı varsa,
 2. GATT 1994, madde 16 kapsamında bir fiyat desteği veya gelir şeklinde bir destek varsa,
 3. Destek sayesinde bir yarar sağlanıyorsa.

Kimler sübvansiyon sağlayabilir?

- 25 DTÖ üyesi, (AB'yi bir üye olarak kabul ederek) ihracat mallarını sübvanse edebilir. Yalnız bu sübvansiyonlar, sadece sübvansiyon indirim taahhüdü verdikleri ürünler için geçerlidir. **Bu üyeler,**
- Listelerinde yer almayan ürünler için yeni sübvansiyonlar başlatamaz.
- Listelerinde belirttikleri limitleri aşamazlar.
- Var olan taahhütleri başka tarım ürünlerine aktaramazlar.

Tarım için İhracat Sübvansiyon Kuralları -1

- ❖ Taahhütlü bulunmayan ülkeler, hiçbir şekilde **tarım ürünleri için** ihracat sübvansiyonu veremez.
- ❖ Tarım Anlaşmasının **3. ve 8. Maddeleri** DTÖ üyelerine, listelerinde belirtmemiş oldukları ürünlere ihracat sübvansiyonu sağlamalarını yasaklar.
- ❖ **Madde 9** indirime tabi sübvansiyon tiplerini listelemektedir.

Tarım için İhracat Sübvansiyon Kuralları -2

- ❖ **Madde 10** ihracat sübvansiyon taahhütlerinin dolaylı yoldan ihlalinin önlenmesine ilişkin kuralları düzenlemektedir.
- ❖ **Madde 11:** Birleştirilmiş ürünler (Örn: peynir yapımında kullanılan süt)
- ❖ **Madde 12:** İhracatı yasaklayıcı ve sınırlayıcı durumlar
- ❖ **Madde 13:** Sulh Hükümü

İndirim Taahhütleri (Madde 9)

Ürün Spesifik İndirim Taahhütleri		
	G.Ü	G.Y.Ü
Miktar	21%	14%
Bütçe Giderleri	36%	24%

Taahhüt: Sübvansiyon edilen ihracat miktarının ve söz konusu ihracat için sağlanan sübvansiyonlar için verilen hibenin (parasal olarak) miktarının azaltılması.

İhracat Sübvansiyon Taahhütleri

(Madde 3 ve 8)

İhracat desteği verebilen ülkeler ve destek verebildikleri ürün sayısı:

Venezuela (72)
Güney Afrika (62)
Türkiye (44)
Bulgaristan (44)
Avrupa Birliği (20)
Kolombiya (18)
Slovakya (17)
Polonya (17)
Brezilya (16)
Çek Cumhuriyeti (16)
Macaristan (16)
ABD (13)
Romanya (13)

Kanada (11)
Norveç (11)
Kıbrıs Rum Kesimi (9)
İsrail (6)
Meksika (5)
Lihtenştayn (5)
Avustralya (5)
Uruguay (3)
İzlanda (2)
Panama (1)
Yeni Zelanda (1)
Endonezya (1)

TOPLAM 428

❖ İndirim taahhütlerine tabi ürünler **Uruguay Turu**'nda belirlenmiştir.

İhracat Sübvansiyonları - Türkiye

- İhracat sübvansiyonları konusunda Türkiye, **44 üründe** indirim taahhüdünde bulunmuş, bu 44 ürün dışında gelecek yıllarda **ihracat sübvansiyonu kullanmamayı kabul etmiştir.**

Türkiye'nin İhracat Sübvansiyonu Taahhüdü Bulunan Ürünler

- Çiçek ve tomurcuklar
- Taze sebzeler
- Kurutulmuş sebzeler
- Meyveler ve sert çekirdekli meyveler
- Dondurulmuş meyve-sebze ve işlenmiş meyve-sebze
- Bal
- Reçel, jöle, marmelat, meyve ve sert kabuklu meyve püreleri
- Meyve suları ve meyve nektarı
- Zeytinyağı
- Hazırlanmış veya konserve edilmiş balıklar
- Kümes hayvanları etleri
- Yumurta
- Kümes hayvanları etinden, sakatatından yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ile kümes hayvanları etinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler
- Çikolata ve kakao içeren gıda müstahzarları
- Bisküviler, gofretler, kekler
- Makarnalar

Kamu Ticari Teşekkülleri-1

- Hükümet tarafından tanınmış özel haklar veya ayrıcalıklara sahip kuruluşlardır.
- **Hükümetler** , bazı yollarla Kamu Ticari Teşekküllerine ihracata yönelik destek sağlamaktadır.

Kamu Ticari Teşekkülleri-2

- 1) Hükümetler, sermayenin işletilmesine yardımcı olur ve aynı zamanda oluşabilecek görev zararlarını (duty loss) siler.
- 2) Kamu Ticari Teşekkülleri, iç piyasa ve ihracata yönelik satışlar arasında fiyat havuzunu kullanabilir.
- 3) KTT'ler, devlet güvencesinden yararlanabilir. (Örn: Görev zararları, piyasa fiyatlarına göre daha yüksek idari fiyatların belirlenmesi)

Kamu Ticari Teşekkülleri-3

4) KTT'ler, ihracat mallarının alımında devlet desteği ile monopole sahip olabilir.

5) KTT'lerin, ticari amaçların yanında üreticilere yönelik etkileri bulunmaktadır.

İhracat Kredileri

İthalatçılara ve ithalatçı ülkelere başka ülkelerden ihracat ürünleri almak için sağlanan kredi/borçlardır.

Gıda Yardımı

- DTÖ bir gıda yardım kuruluşu değildir. DTÖ tarafından, yardım isteyen ülkenin «acil durum» olarak bildirimi yaptığı durumlarda gıda yardımı sağlanabilmektedir.

Ticari açıdan 2 tip gıda yardımı söz konusudur:

- Ticari amaçlı ihracat yerine geçen
- Yardım verilmediği takdirde tüketilemeyecek gıdaları sağlayarak tüketimi artıran

İhracat Sübvansiyon Taahhütlerinin Dolaylı Yoldan İhlalinin Önlenmesi -1

(Anti-circumvention)

- Devlet, ihracat kredileri ile ihracata destek verebilir. **İhracat kredileri**, ticari bankalara nazaran düşük faiz oranları veya daha kolay şartlarla alım sağlayarak ihracatta rekabeti bozabilir.
- **Kamu ticari teşekkülleri**, dolaylı yoldan sübvansiyon sağlayarak, devlet garantili krediye veya rekabeti engelleyebilecek devlet yatırımlarına erişimi sağlamaktadır. Devlet garantili kredi sayesinde sermayeye ucuz erişim sağlanacağından rekabeti bozucu etki taşımaktadır.

İhracat Sübvansiyon Taahhütlerinin Dolaylı Yoldan İhlalinin Önlenmesi -2

(Anti-circumvention)

- **Gıda yardımı** da stok fazlasının elden çıkarmanın bir yolu olarak kullanılabilir. Bazı durumlarda gıda yardımı, açlığın azaltılması için kullanılmaktansa yardımı alan ülke tarafından ticari amaçlar için kullanılmaktadır.
- Tarım Anlaşması **Madde 10**, üyelerin, Madde 9 kapsamında ayrıca listelenmemiş, ihracat sübvansiyon taahhütlerine aykırı (circumvention) bir duruma sebep olabilecek ihracat sübvansiyon uygulamalarını önleyici nitelik taşır.

Teşekkür ederim.

ozge.kotan@tarim.gov.tr

Dahili: 3093